ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΟΞΑ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ 1939-1945

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ 3

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΟΞΑ

(ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ 1939-1945)

ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΚΛΑΙΡΗ ΜΙΤΣΟΤΑΚΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ 3

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2011

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Πετρακογιώργης κρατούσε στη βούργια του πάντοτε ένα μικρό τεφτέρι και κατέγραφε τα γεγονότα της κάθε ημέρας. Όταν γέμιζε το ημερολόγιο, το έστελνε στον εξάδελφό του Αγησίλαο Πετράκη στο Μαγαρικάρι, για να φυλαχθεί με άλλα πράγματα του Αρχηγού.

Δυστυχώς το 1944, όταν οι Γερμανοί καίγανε το Μαγαρικάρι μαζί και όλα γύρω χωριά, τότε καήκανε τα ημερολόγια και όλο το αρχείο του Πετρακογιώργη. Αυτό ήταν μια πολύ μεγάλη και αναντικατάστατη ζημιά και δημιούργησε ένα μεγάλο κενό.

Ο Πετρακογιώργης τότε μου ζήτησε να αναλάβω να γράφω το ημερολόγιο της ομάδας μας. Όμως αρνήθηκα. Φοβήθηκα πως δεν θα μπορέσω ν' ανταποκριθώ στο ύψος του και το πλούσιο λεξιλόγιό του. Έκανα λάθος, γιατί σήμερα, ύστερα από δεκάδες χρόνια, έρχομαι εθελοντικά να συμπληρώσω ένα μέρος από το μεγάλο κενό που ο σεβαστός μου Αρχηγός άφησε πίσω του.

Τ' όνομά μου είναι Γεώργιος Τζίτζικας. Του πατέρα μου τ' όνομα ήτονε Αριστείδης και τση μάνας μου τ' όνομα Ελένη, το γένος Λινοξυλάκη. Γεννήθηκα το 1918 στις 7 Ιουνίου στο χωριό Άνω Μέρος,[1] το όγδοο από δέκα παιδιά.

Ο πατέρας μου ήτονε κτηνοτρόφος και είχε πολλές και στενές φιλίες, κουμπαριές και συντεκνιές σ' όλη την περιφέρεια. Ήταν πολύ φιλόξενος αλλά δύσκολος και ασυμβίβαστος με την αδικία.

Όταν η μάνα μου με σάκασε*, την άνοιξη ο πατέρας μου με πήρε μαζί του στο μιτάτο, στα βουνά, στα πρόβατα, για να του τα λαλώ να βγαίνουν από τη μάντρα και να τ' αρμέγουν οι βοσκοί. Μου 'λεγε μάλιστα: «Εσύ είσαι δα άντρας και σε χρειάζομαι κοντά μου στο μιτάτο* μας, στην Τρυπητή».[2]

Πολλές φορές έπληττα από τη μοναξιά, που μ' αφήνανε μόνο μέσα στο σπήλιο, κι έφευγα. Ξυπόλυτος, μικρός, όχι περισσότερο από τεσσάρω χρονώ, κι εγύριζα

1. Χωριό και κοινότητα επαρχίας Αμαρίου, ν. Ρεθύμνου.
2. Μεγάλη σπηλιά στο όρος Κέντρος στην περιοχή Άνω Μέρος.

έξω, μακριά από το μιτάτο, από τη μάντρα*, κι άκουγα τα λέρια από τα πρόβατα τα δικά μας, που τα γνώριζα.

Ο πατέρας μου μου 'λεγε ότι κάποτε ζούσε εκεί στο βουνό ένας κρητικός γίγαντας, ο Διγενής. Ήταν τόσο μεγάλος που πατούσε το ένα πόδι στου Ψηλορείτη, το άλλο στο Κέντρος[3] κι έσκυβε να πιεί νερό από τον Λυγιώτη ποταμό.[4] Τα γένια και τα μουστάκια του ήταν τόσο πυκνά που σταματούσαν τη ροή του ποταμού και γι' αυτό έγινε ο κάμπος στ' Αμάρι. Στο χωριό μου, στο Άνω Μέρος, από πάνω από ένα μικρό λακκάκι* είναι μια μεγάλη στρογγυλή μαύρη πέτρα μ' ένα αποτύπωμα σαν ανθρώπινο χέρι με δάκτυλα. Αυτό, μου 'λεγε, ήτανε του Διγενή το βόλι.

Με δίδαξε τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, τ' άστρα, τον Ιορδάνη ποταμό, Πήχες*, Πούλια, Αποσπερίτη, Μεράστρι* κτλ., κατατόπια, γεράκια, σκάρες*, κοκκαλάδες*, βιτσίλες* και πολλά άλλα, που τα ρουφούσε σαν σφουγγάρι το παιδικό μου μυαλό. Έτσι μοναχός μου, από μικρό παιδί, άρχισα να οραματίζομαι, να σκέφτομαι και να συνδυάζω, να ονειρεύομαι και να μου δίνει θάρρος η μοναξιά και το άγριο βουνό, που είμαι σίγουρος

3. Όρος Κέντρος, 1777 μ., στο Αμάρι Ρεθύμνης.

4. Ποταμός που διασχίζει την κοιλάδα Αμαρίου και εκβάλλει ανατολικά της Αγίας Γαλήνης. Στην εκβολή του ονομάζεται και Πλατύς ποταμός.

ότι έχει διαμορφώσει το χαρακτήρα μου. Ήτονε δε και ο πατέρας μου στα χρόνια του, όπως έχω ακούσει, ψυχωμένος άντρας και πάντοτε μου 'λεγε: «Χαρώ το γω το αντράκι μου, που θα γίνει καλός άντρας!»

Στο μιτάτο μας είχαμε συχνά άλλους βοσκούς και φίλους. Πάντα αρματωμένοι, γεροδεμένοι άντρες, που κατάφερναν να κερδίζουν τον παιδικό μου θαυμασμό.

Όλα αυτά με βοηθήσανε να αναπτυχθώ, γιατί πάντοτε μου άρεσε η φύση και μελετούσα τα πάντα. Τα σύννεφα, τα βουνά, τον ιδιόρρυθμο ή τον παράξενο χαρακτήρα του βουνού. Το καθετί με έκανε να σκέπτομαι και να κάνω συζήτηση με τα πάντα που ήτανε γύρω μου, τα άστρα, το φεγγάρι. Έτσι συνέχισε η ζωή μου, τέσσερις πέντε μήνες κάθε χρόνο στο Κέντρος, και σιγά σιγά μεγάλωσα έως ότου πήγα στο σχολείο, και κατάμουτρα πάντοτε ο θρυλικός Ψηλορείτης, που θαύμαζα και εξακολουθώ να θαυμάζω και να λατρεύω.

Ώσπου ήρθε η εποχή για να στρατευθώ, το 1939.